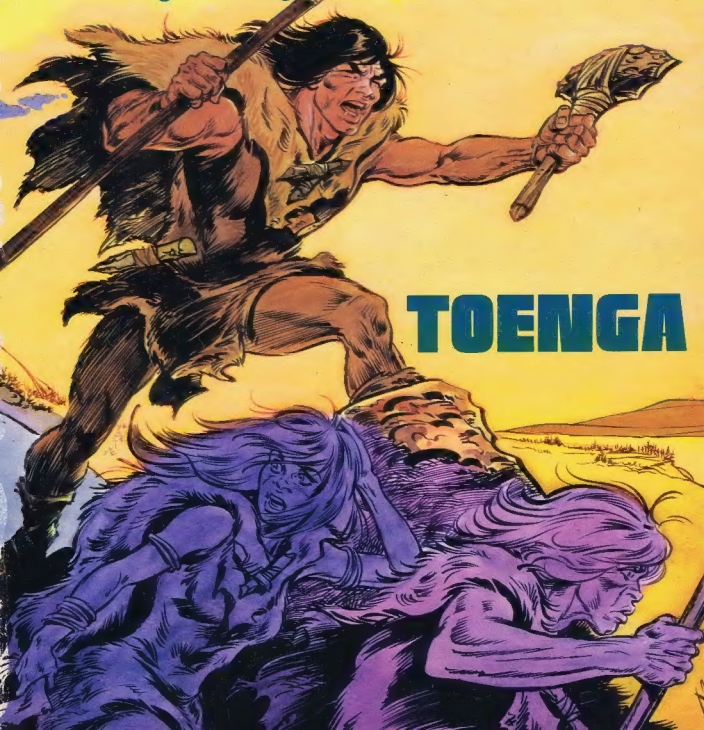

kuifje

F • NEDERLAND f 1.20 • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR
een nieuw geweldig avontuur van

TOENGA

Spaar de **KUIFJE'S BON** die je gratis al deze **GESCHENKEN** geeft

DE AARDRIJKSKUNDE IN KLEURENFOTO'S

België (1 en 2): 17 reeksen - Europa (1 tot 4): 40 reeksen -
Amerika (1 en 2): 20 reeksen -
Canada: 10 reeksen - Latijns Amerika (1 en 2): 20 reeksen -
Afrika (1 en 2): 20 reeksen - Azië (1, 2 en 3): 30 reeksen -

Per reeks van 10 kleurenfoto's: **50 punten**.

Album - **ONZE VRIENDJES DE MARIONETTES** -

9 reeksen - Per reeks: **50 punten**.

DE MEESTERWERKEN VAN DE SCHILDERKUNST

12 mappen - Per map van 5 reproducties,
formaat 21 x 27 cm: **200 punten**.

NUTTIGE GESCHENKEN

Puzzels: **300 punten** per puzzel -
Vlucht 714 - De Juwelen van Bianca 2 -
Pinocchio in de Ruimte 3 -
De Zonnetempel 1 of 2.

ALBUMS

Onze vriendjes de Marionetten: **39 F** per deel.
Aardrijkskunde: **65 F** per deel.
De albums Canada,
Latijns Amerika 1 en 2, Afrika 1 en 2 en Azië 1, 2 en 3 zijn
ver verkrijgbaar in luxe-uitgave: **80 F** per deel.
De Meesterwerken van de Schilderkunst, delen 1 en 2:
60 F per deel.

RUILEN VAN DE PUNTEN

Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, P.H. Spaaklaan 1 tot
11, 1070 Brussel, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL (zelfde
adres).

AANKOOP VAN DE ALBUMS

Koop je albums bij dezelfde adressen, bij je
BOEKHANDELAAR of door storting van het bepaalde
bedrag op P.C.R. 000-0200528-29 van KUIFJE-BRUSSEL.
Voeg 15 F bij per album voor verzendkosten.

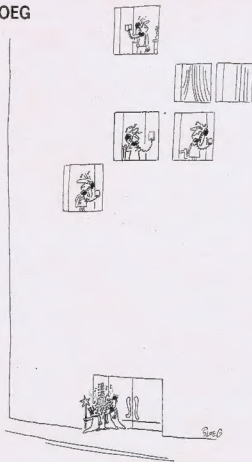
N.B. Er worden geen verzendingen gedaan tegen terugbe-
taling.

**OP DEZE KWALITEITSPRODUKTEN
STAAT DE KUIFJE'S BON:**

Koffie **CLE D'OR**
DE LOMBARD UITGAVEN
Weekbladen KUIFJE en ONS VOLKSKE

PLOEG

Dit weekblad moet verkocht worden
tegen de verplichte prijs.

Het mag noch in een leesmap,
noch in huur gegeven worden,
behalve wanneer de uitgever zijn
toestemming heeft verleend!
Tekeningen en manuscripten -
niet door ons gevraagd -
worden niet teruggezonden.

6-1-76

Het weekblad **'KUIFJE'** - Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11, 1070-Brussel - Prk 000-0190916-20

Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9,
1160-Brussel.
Directeur: Guy LEBLANC.
Redactie: H. DESCLEZ - H. LIESSE - Y.R. BROGNAUX.
Heliograf: N.V. PERIODICA.
KUIFJE-NEDERLAND
Redactie-Advertenties en Administratie:
Postbus 83 PIANEN - Tel.: 03473-3483 - Postgiro 3743.17.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	240 F	£ 14.50	—
6 maanden	470 F	£ 29.00	640 BF
1 jaar	900 F	£ 58.00	1240 BF
2 jaar	1770 F	—	2450 BF

Advertenties voor België: Tel. 02/522.58.00
Advertenties voor Nederland: KUIFJE-NEDERLAND.

**HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND**

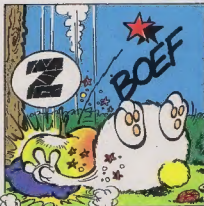
Frankrijk: EDI-MONDE, 12 rue Eugène-Delacroix, 75016 PARIS.
Zwitserland: INTERPRESS S.A., En Budron B - 1052 Le Mont
Lausanne
Canada: LES DISTRIBUTIONS ECLAIR, 8320 de Lorraine, MON-
TREAL 437 P.Q.

DOMMEL

DUPA

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
VEEL LIEFS VOOR DOMMEL
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

TOENCA

E. AIDANS

**NEE, BINGS DE WOEDE DER GODEN DE GHMOEDS VAN
HUN GEBIED HAD VERDREVEN, HAD DE GROTE
ANGST HEN NIET MEER VERLATEN!**

DE DOOD WAARDE VOORTDOUREND ROND EN DEED
HEN NOG HEVIGER GEVEN DAN DE KOUDE DIE IN
DE STREEK HEERSTE.

TOCH WAS HEN GELUKT WAT ZIJ AANVANKELIJK
VOOR ONMOGELIJK HADDEN GEHOUDEN!
ZE HADDEN DE ONNEEMBARE BERGSAM GENOMEN,
EN MAAKTEN ZICH NIJ GEBIED OM ATE DALEN
LANGS DE ANDERE KANT VAN DE BERGEN...

Ver over de bergen

DE NIEUWE MUIDEN VERHINDEREN DE KUL NIET OHAMA TE DOORDRINGEN. HAAR LICHAAM EN HAAR HART ZIJN ALS IJS EN HAAR BENEN ZIJN VERVOED!

DIE VAN NOEN EN DE HORDE OOK! MAAR HIER ACHTERBLIJVEN BEE-TEKENT EEN ZEKERE DOOD!

WE MOETEN BLIJVEN VERTROUWEN OP ONZE BESCHERMGOEDEN EN WIJ MOETEN MOED HOUDEN

OHAMA IS BLIJ DAT ZIJ WEER BIJ HAAR METGEZELLEN IS O'MAAR... HET GEDEG VAN TOENGA MAAKT HAAR ONGERUST!... WAT DENKT NOEN...

01 ZIE "DE GROTE ANGST"

MISSCHIEN HEEFT TOENGA MEER NOG DAN WIJ GELEDEN ONDER DE BEPDE VINGEN EN...

OH!

DAARBOVEN! ACHTER DIE ROTSEN! DAAR WAREN MENDEN!

ER IS NIET TE ZIEN! WEEET OHAMA ZEKER DAT ZE HEN GEZIEN HEEFT?

OHAMA WEEET HET ZEKER! NIJ ZIJN ZE VERDOWENEN!

WAT DENKT TOENGA? WIL HIJ NIET GAAN KIKKEN?

...DAT IS NUTTE-LOOS! ALB HET EENZAME JAGERS ZIJN. KUNNEN ZE DE HORDE NIET VERONTRUSTEN!

...EN ALB HET OM EEN ANDERE HORDE GAAT, DAN IS DIE NIET ZO MIN IN STAAT STRJD TE LEVEREN ALS DIE VAN DE AHWOERD!

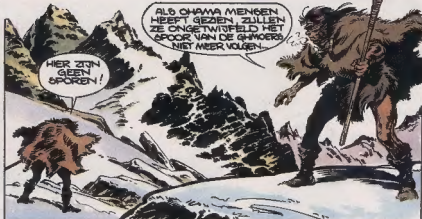

TOENGA HEEFT MISSCHIEEN
GELIJK... MAAR DE HORDE
MOET WAAKZAAM BLIJVEN.
KRAEM ZAL EEN PAAR
KRIJGERS OP VERGEN-
NING LIJSTELLEN...

HIER ZIJN
GEEN
SPOREN!

ALS OHAMA MENSEN
HEEFT GEZIEEN, ZULLEN
ZE ONGETWIJFELD HET
SPOOR VAN DE GHMOERS
NIET MEER VOLGEN.

GEWOONLIJK IS
TOENGA DE EERSTE
OM DE VEILIGHEID VAN
DE HORDE TE BEWAKEN.
DEZE KEER VALDE HIJ
ER NIET OP IN GAAN.

JA, DAT IS
VREEMD!... EN...
OH! KIJK DAAR!

YAKS!

ZE KOMEN DE KANT
VAN DE HORDE LIT!
WIE MOETEN KRAEM
WAARSCHUWEN!

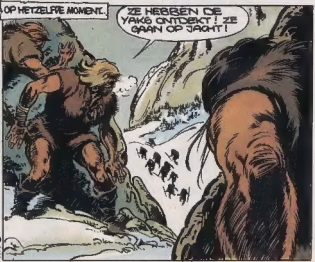
ADAMER 6-75

YAKS?! DIE ZIJN GEZONDEN
DOOR DE GODEN'DE GHMOERS
KUNNEN MIJN ETENSVOORRAAD
AFNULLEN. WE MOETEN ONS
VOORBEREIDEN OP DE JACHT!

OP HETZELFDE MOMENT...

ZE HEBBEN DE
YAKS ONTDEKT! ZE
GAAN OP JACHT!

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
VAN WOLVEN EN MENSEN
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

wordt vervolgd

ROZE BOTTEL

DANY GREG

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen:
DE LUCHTBEL VAN DE WAARHEID
Ligt nu voor in alle boekwinkels

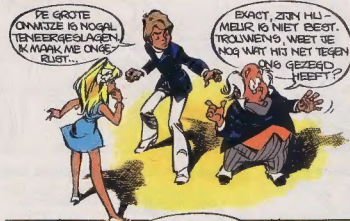

(X) WIE DEZE TYPISCH DROOM-
LANDSE BEREKENING NIET
KAN VOLGEN, VERWIJZEN WE
NAAR DE VORIGE DELEN...

In het Kasteel van de Vier Manen vonden onze vrienden de sleutel van het geheim: alle, of bijna alle inwoners van Droomland hebben een dubbelganger gekregen die door-en-door slecht is! Die dubbelgangers noemt men « Schnarkbuls »...

De 3-delige spiegel

OSCAR DE DROMER

OP DE MORGEN DUS...

HMM...EENS ZIEN!... HOEWEL MET EEN DERGELIJK NUMMER MIJN KANS DE DIKTE HEEFT VAN EEN SIGARETTEN-VLOETJE...

... ZOALS EEN ELEMENTAIRE KANSBEREKENING AANTOONT, HEB IK ME ER TOCH TOE KUNNEN DWINGEN EEN LOT TE KOPEN...

ALLE DUIVELS! 555.555 !!! MIJN NUMMER!

LW PILOTE!

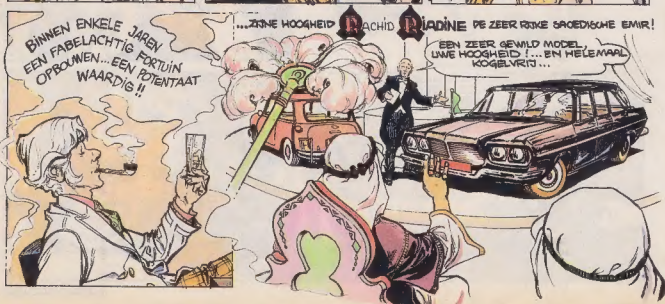
BEDANKT OVERVLOEDIG HOORN! RAD VAN FORTUIN BEDANKT, BEDANKT!

BINNEN ENKELE JAREN EEN FABELACHTIG FORTUIN OPBOUWEN... EEN POTENTAAT WAARDIG!!

...ZIJNE HOOGHEID RACHID RIADINE DE ZEER RIJKE SAOEDISCHE EMIR!

EEN ZEER GEWILD MODEL... EEN HOOGHEID!... EN HELEMAAL KOEGELVRIJ...

IK HEB AL ATOOM-
VRIJE AUTO'S! IK WIL
EEN WAGEN VOOR INCOGNITO-
TOEGESJES!

DAN
DE 118!

VOOR UW INCOGNITO, HOOGHEID...
KAN IK U BLEGHTO DIT FRANSE MODEL-
LETJE AANBEVELEN...
ZUINIG IN HET
GEBRUIK...

ACH! IK
HEB OUIE!

... MET EEN ENIGSSING
GROTER VERBORLIJK ... DIT
ENGELSE MODELLETJE,
ZEER KLASSEK,
UWE HOOGHEID...

TENBLOTTE TREKT EEN
ELEGANT MODEL, HET IM-
MENSE FORTUIN VAN DE EMIR
WAARDIG, DIENS AANDACHT.

ADUS DORRE

DEYNIS

KLIKI
KLIK!

VERKOGT!
...

VERTEL DE FABRIKANT DAT
PRINCE RACHO RIADIN ZEER
ONTROERD WAS DOOR DE AARDIGE
ATTENTIE OM ZIJN INITIALEN
IN DE MOTORKAP TE
GRAVEREN...

MAAR...

TUT!
TUUU!

WAT HEEFT
DE VENT
NOLU?

RICHTINGAAN-
WIJZER !! WEG-
PIRAAT!

BRRR... GEEN
MOMENT VOOR DAG-
DROMEN... MAAR
ALS... HIHI!

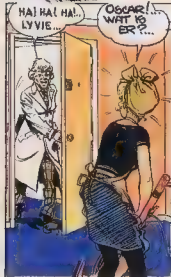

IK MOET HET
GEZICHT VAN LYME
ZIEN ALS ZE HET
NIEUWS HOORT!
...

HAI! HAI! HAI!
LYVIE...

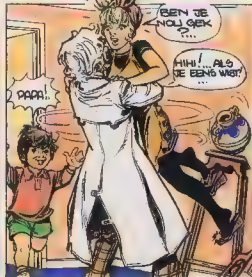
OSCAR...
WAT IS
ER...

PAPA!

BEEN JE
NOLU GEK
...

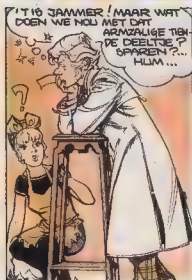
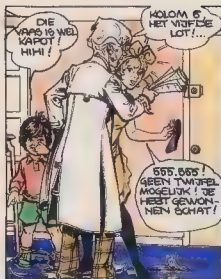
HIHI!... ALS
JE BEENS WAS!

OOH!... DIE HEBBEN
WE NOG VAN TANTE
GERTIE GEBOREN!

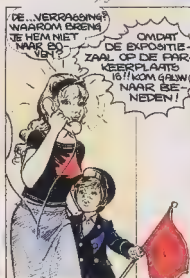
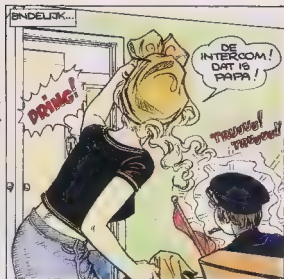
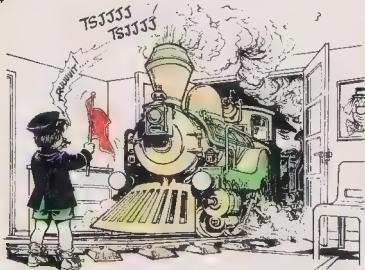
DAT LEUKJE
DING!... HAAH!
IK KOOP EEN
VEEL MOOIERE
VOOR JE! TWEE,
ALS JE WILT!
KIJK!

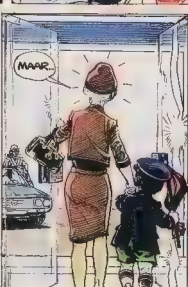

TROUWENS JASPER HEEFT OOK ZIJN IDEEËN...

EEN GEHEEL NIEUWE FORM VAN STRAATVERVOER NIETWAAR? DIE ORGAAN! HIJ HEEFT TOCH ALTIJD GE- VOEL VOOR DIT SOORT NIEUWHEIDEN

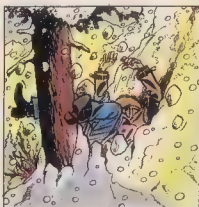
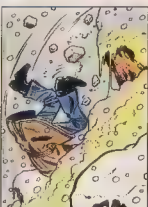
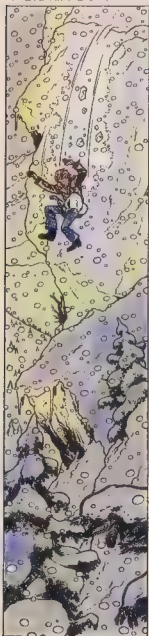

RIK RINGERS

TIBET & A.P. DUCHATEAU

 * Vergest vooral niet *
 * mijn nieuwste album te kopen ! *
 * **HET BOZE DRIETAL** *
 * Ligt nu voor in alle boekenwinkels ! *

Auto tegen vliegtuig! Rik Ringers meende een kans te hebben, maar hij rookte buiten de waard; nl. de vrienden van Herbert Davenport die hem onder vuur namen.

HET RODE SPOOR

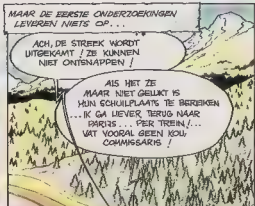

DE HULZEN?

JA... TENSLOTTE
WIST NIETS EROP
DAT DE BANDISTEN HANDSCHOE-
NEN DROEGEN TOEN ZE HUN
WAPENS LAADDEN!...

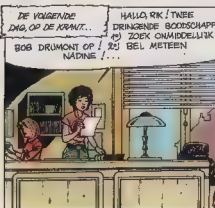
VERDORIE! ZE HEBT GEWIK!
WE RISKEEREN NIETS ALS WE DE
HULZEN VAN GEGRUKTE PROEST-
TELLEN ONDERZOEKEN!... IN
IEDER GEVAL ZULLEN DAVEN-
PORT EN DE ANDEREN NIET
VER KOMEN... WE KRISGEN
ZE WEL!...

MAAR DE EERSTE ONDERZOEKINGEN
LEVEREN NIETS OP...

ACH, DE STREEK WORDT
UITGEKAANT! ZE KUNNEN
NIET ONTENNAPPEN!

ALS HET ZE
MAAR NIET GEWIK IS
HUN SCHUILPLAATS TE BEREIKEN
... IK GA LIEVER TERUG NAAR
PARIS... PER TREIN!...
VAT VOORAL GEEN NIEUW
COMMISSARIS!

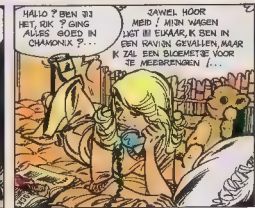

DE VOLGENDE
DAG, OP DE KRANT...

HALLO, RIK! TWEE
DRINGENDE BOODSCHAPPEN:
1) ZOEK ONMIDDELIJK
BOB DRUMONT OP! 2) BEL METEEN
NADINE!...

BEDANKT! MAAR ALS ZE HET
NIET ERG VINDT DRAAI IK DE
VOLGORDE OM!...

HALLO? BEN JIJ
HET, RIK? GING
ALLES GOED IN
CHAMONIX?...

JANVEL HOOR
MEID! MIJN WAGEN
LIGT IN ELKAAR, IK BEN IN
EEN RAVIJN GEVUILEN, MAAR
IK ZAL EEN BLOEMETJE VOOR
TE MEEBRENGEN!...

HOE GAAT HET, RIK?
ALLES GOED GEGAN IN
CHAMONIX?...

JANVEL HOOR BOB...
MIJN WAGEN LIGT IN ELKAAR.
IK BEN IN EEN RAVIJN GE-
VUILEN, MAAR IK ZAL EEN BLOE-
METJE VOOR TE MEEBRENGEN...
EEN EXCLUSIEVE REPORT...

OH, ALS JE DE AANKOMST VAN
DAVENPORT IN FRANKRIJK BEDOELT,
DAAR IS DE KONKURENTIE ONS
VOOR GEWEEST!... KIKK
MAAR!...

"HET BREIN"
DAVENPORT
IS IN FRANKRIJK

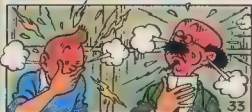
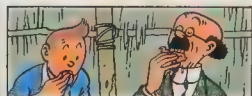
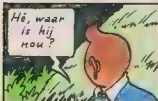
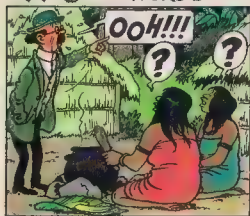
MIJN MAN, VERDOORDE
MEVROUW DAVENPORT,
ZAL TOCH AAN ALLE
SPURTOCHTEN ONTWER-
PEN. IK WEEET NIET,
RECHTALS DAT IK HEM
ZELF NIET MIER ZAL
HEROÏNEN, ALS IK
HEM EIGENS ZOL TE-
GENAAGEN!

wordt vervolgd

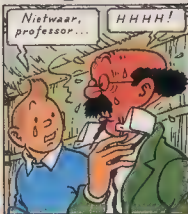
HERGÉ

KUIFJE EN DE

PICARO'S

Onze helden ontmoeten Rid-gewell, een oude kennis, en komen eindelijk behouden aan in het dorp van de Arumbaya's...

SIMON VAN DE RIVIER

AUCLAIR

IK KAN HET NIET GELOVEN! ZE HEBBEN ONS VERTELD DAT DE "GOD" GOED EN RECHTVAARDIG WAS EN DAT ZIJ DIE HET GELIJK NOG NIET GEVONDEN HADDEN, HET EENS ZOU DEN VERKRITGEN! EN DAT GELOOF IK OOK! WERKELIJK!...

DAT ZEI HET "OUDE GELOOF" EN DAT ZEGGEN DE "NIEUWE MEESTERS" OOK. MAAR HET ZIJN SLECHTS LUGGEN VAN DIE MEESTERS OM DE MINGEN BETER TE KUNNEN ONDERDRIJKEN!

IK KAN NIET GELOVEN IN DIE "GOD", TENMINSTE NIET ZOALS HIJ ONS WORDT OPGEDRONGEN!... INTEGENDEEL, IK GELOOF DAT WIJ MOETEN PROBEREN TE LEVEN IN VOLKOMEN HARMONIE MET ALLES WAT ONS OMGEFT. ZOALS OOK EELJEN GELEDEN OUDE VOLKEREN HEBBEN GEDACHT EN GELEEFD!...

SIMON HEEFT ER SPIJT VAN DAT HIJ ZO HARDHANDIG HET GELOOF VAN MAILIS TENIET HEEFT GEDAAN, MAILIS DIE DEB TE MEER VAN STREEK IS POORDAT ILLYANE ZICH VAAK AFZONDERT.

ILLYANE, WIER VIJANDIGHEID TEGENS SIMON STEEKS STERKER MERKBAAK WORDT...

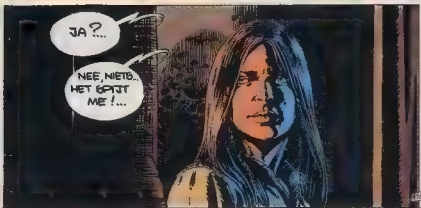
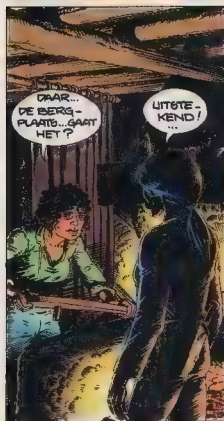
IS ER IETS, ILLYANE?

EN WAT ZOU JIJ DAARAAN KUNNEN DOEN, ALS ER IETS WAS?

Urenlang zwierf Simon door de gulsende regen en ontdekte eindelijk een hut waarin twee vrouwen wonen. Mailis en haar dochter Ilyse. Hij krijgt er onderdak, maar wat hij over de steden en het leven in die « city's » vertelt schijnt de vrouwen niet te bevallen...

MAILIS

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen
HET EILAND ARROYOKA
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

DE DAGEN GINGEN VOORBIJ EN
SIMON KON MAAR NIET BESLUITEN
OM TE VERTREKKEN, ALSOF HIR
DOOR NIETS WERD TEGENGEGEHOUDEN.

GA JE
FLUIKEN
UITZETTEN
?

JA, HET WEER IS
BETER... DAAR MOET
IK GEBRUIK VAN MAKEN
WAAR... WAT IS ER
MET JOU GEBEURD?

EINDELIJK!...
IK DACHT AL DAT JE
HET NOOIT
ZOU ZIEN...

DE
JURK... EN JE HAAR
ANDERS...
WAT BEN JE
VERANDERD!...

OM U TE
BEHAGEN,
MEESTER!
...

NEE...
SIMON...
NEE,
ALGEBLIEFT!

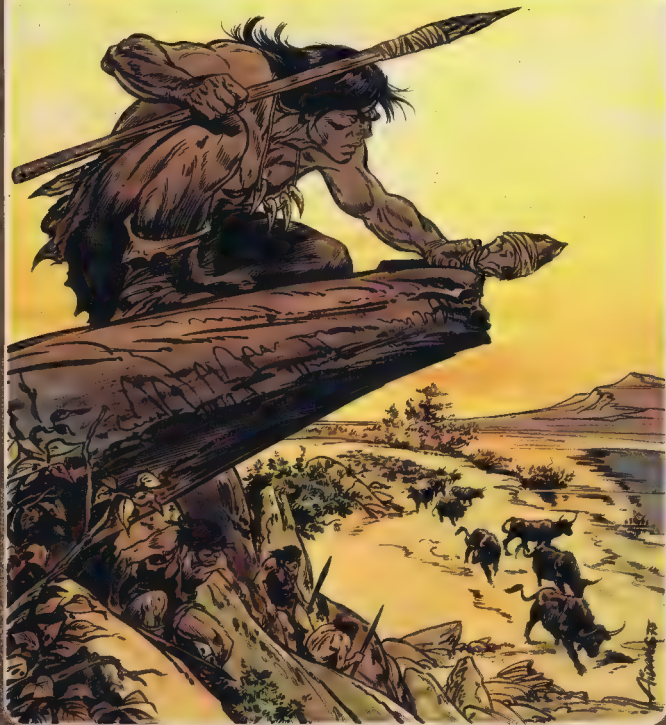

wordt vervolgd

kuifje MAGAZINE ²

DOSSIER: PREHISTORIE

met als eregast,
EDOUARD AIDANS,
de « vader » van Toeng

Schildering
in de
grotten
van Lascaux.

EEN STUKJE (VOOR) GESCHIEDENIS...

Allereerst een definitie... De prehistorie is de wetenschap die zich bezighoudt met het bestuderen van de ontwikkeling van de mensheid vanaf haar ontstaan tot aan de historische periode, d.w.z. de periode waarvan we geschreven bronnen bezitten. Misschien moeten we de zaken even op een rijtje zetten... Veiligheidsriemen vast: we duiken terug in de tijd!

Van het Primair naar het Quaternair

● In het **Primair** — dat (misschien) zo'n 20 miljoen jaren duurde — verschijnen de ongewervelde dieren, en daarna de vissen.

● In het **Secundair** — dat (zonder twijfel) 4 miljoen jaren duurde — verschijnen de reptielen. Ze zijn talrijk en oppermachtig. Onder de dinosauriërs vallen op de brontosaurus, de diplodocus, de pterosaur, enz. Wees maar niet bang, ze zijn nu allemaal uitgestorven.

● In het **Tertiair** — dat zo'n 2,5 miljoen

jaren duurde — verschijnen de vogels en later de zoogdieren.

● In het **Quaternair** — 125.000 jaren — verschijnt de mens.

Het Quaternair, alsof je erbij bent!

Voor de mens is de prehistorie nog eens in twee periodes te verdelen: het paleolithicum (het tijdperk van de gehakte stenen of oude-steen tijd) en het neolithicum (het tijdperk van de geslepen stenen). Deze tabel kan je helpen de avonturen van Toenga beter in de tijd te plaatsen.

PERIODES	MENSEN	DIEREN	CULTUREN
Begin van het quaternair	?	Neushoorn (1 ^e ras), mastodont, olifant (1 ^e ras)	?
Vroeg-paleolithicum I	Heidelbergmens	Neushoorn (2 ^e ras), olifant (2 ^e ras)	Chelléen of vuistbijcultuur
Vroeg-paleolithicum II	Pitldown-mens (geen zekerheid hieromtrent)	Nijlpaard	Acheuléen (naar St.-Acheul, voorstad van Amiens)
Vroeg-paleolithicum III	Neanderthaler	Neushoorn (3 ^e ras), mammoet	Mousterien (cultuur van de Neanderthal-mens)
Laat-paleolithicum	Cro-magnon-, Grimaldi-, Chancelademens	Rendier	Magdalénien, Solutréen, Aurignacien
Neolithicum	Ras met ronde schedels	Huidige dieren	Geslepen stenen
Holoceen	Huidige rassen	Huidige dieren, huisdieren	IJzer, brons, koper

Helm
uit het
eind
van de
Bronstijd.

Gegraveerde berentanden (gevonden in de grot van Duruthuy-Landes).

DE KUNST IS ZO OUD ALS DE MENSHEID!

Wat is KUNST? Het is heel moeilijk, zo niet onmogelijk, een definitie te geven van wat kunst is en... wat niet!

In de Grote Winkler Prins vinden we het volgende: « Als meest omvattende definitie zou men kunnen stellen: Kunst is een vereniging van, in innige structurele samenhang verbonden, esthetische elementen, technische kwaliteiten en symbolische expressie tot zulk een eenheid, dat het resultaat een in zichzelf besloten bestaan voert en dus niets buiten zich behoeft om dat bestaan te rechtvaardigen. » Oef! Dat is dan, naar we aannemen, « kunst om de kunst ». Maar of er wel zoiets als « kunst om de kunst » bestaat is weer een andere vraag... Het zou ons te ver leiden daar over door te bomen.

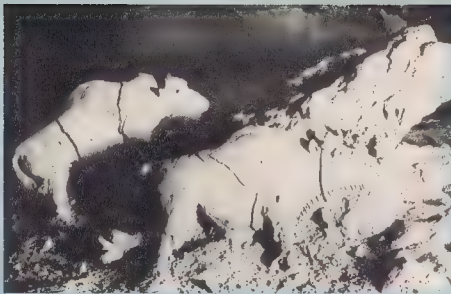
De eerste mensen maakten al kunst al zullen ze het woord wel nooit gebruikt hebben. Ze tekenden, schilderden, graveerden, boetseerden naar de natuur. De natuur was hun grote voorbeeld, hun inspiratiebron. En de natuur is nog altijd de grote inspiratiebron. Wie dat niet gelooft, kijkje maar even naar de prachtige doeken van de grote impressionisten.

EN TOEN KWAM HET VUUR...

Hoe precies de mens leerde vuur maken is niet geweten. Men kan het zich echter wel indenken: er was immers de bliksem, het hemelse vuur dat uit de wolken neerdaalde en vaak een boom of een struk in brand zette. En zo zouden de mensen op het idee zijn gekomen dat vuur te gebruiken. Ze hadden meteen warmte, ze konden hun vlees braden, ze leerden koken, ze hadden 's nachts een bescherming tegen zwervende dieren...

Ook dit laatste hoort tot de « klassieke » visie, die waarschijnlijk niet eens de juiste is! Er waren immers maar heel weinig mensen op aarde — zelfs twee eeuwen geleden waren er nog altijd weinig mensen in verhouding tot de oppervlakte van de aarde — en we weten nu toch ook al heel lang dat de dieren de mensen uit de weg blijven, vooral als ze gejaagd worden. Dieren die de mens niet als jager kennen of nooit als jager hebben ervaren, zijn alleen nieuwsgierig maar nooit vijandig.

Maar goed, de mens had het vuur en dus ook de warmte. Hij kon erts smelten, het ijzer smeden, enz. Het leven was voor hem vast veel makkelijker en aangenamer geworden...

Lemen afbeelding van bisons van zo'n 25.000 jaar oud!

Hoofd van de *Paleotherium Magnum*, zoals beschreven door Georges Cuvier, de grote Franse paleontoloog (1769-1832).

IN DE GROTTEN WERD KUNST GEBOREN...

De mens woonde nog altijd in grotten, althans daar waar grotten waren. Hij grifte met een hard voorwerp zijn leven in de wand van die grotten, of boetseerde met klei wat hij zag, wat dagelijks rond hem was. Hij tekende mammoets, antilopen, rendieren, jachtscènes en nog veel meer. We kunnen zijn tekeningen nu nog bewonderen in de grotten van Lascaux en Eyzies (Frankrijk) of Altamira (Spanje). Maar het zou wel erg dom zijn te beweren dat alleen daar mensen woonden en alleen op die plek tekeningen in de rots-wanden staan! In het noorden van Afrika werden op vele plaatsen prachtige tekeningen ontdekt en daardoor weten we,

dat de Sahara eens groen was en er mensen woonden. En wat te zeggen over Azië en Amerika? Vóór er in Azië mensen waren die reusachtige tempels bouwden, waren er heel zeker volken die hun kunstzinnig misschieen uitdrukten in hout, in klei of in steen... We weten nog lang niet alles! Een paar weken geleden hebben archeologen in het Nabije Oosten overblijfselen blootgelegd van een stad en meteen van een beschaving waar we nog geen weet van hadden. Ouder dan die van Egypte, ouder dan de oudste beelden weergevonden in Midden- en Zuid-Amerika! We weten dus nog lang niet alles...

Zeker is, dat het allemaal is begonnen in de verre voorhistorie. In de tijd toen Toeng-a leefde.

DOSSIER

PREHISTORIE-FLITSEN

■ Vondsten van beenderen van de «pithecanthropus» van Java, de prehistorische Pekingmens en de schedel van Talgai in Australië hebben tot de veronderstelling geleid dat er in Azië zeer oude rassen hebben gewoond, en vooral in Indonesië. Vandaar zouden ze zich over Amerika en Europa hebben verspreid. Het is maar een veronderstelling, want door recente opgravingen in Afrika weet men dat dit continent veel ouder is dan men aanvankelijk vermoedde.

■ Het IJzertijdperk was een prehistorische periode, die zich kenmerkte door het bewerken van ijzer (wapens, verschillende werktuigen). Maar voor sommige volkeren vindt het IJzertijdperk nu plaats, midden in de historische tijd.

■ Tegen het einde van het Magdalenien (2000 v. Chr.) raakt de kunst van het dierenschilderen in verval. Vanaf die tijd houdt de mens zich bezig met abstracte versieringen!

■ De prehistorie werd pas in het midden van de vorige eeuw een echte wetenschap.

■ Uit het Chelleen dateren de vuistbijlen van grof bewerkte vuursteen. Uit het Acheuleen vuurstenen, messen en speerpunten; uit het Mousterien (Neanderthal-cultuur) de aan één kant bewerkte speerpunten en krabbers; uit het Aurignacien (Cro-Magnon-cultuur) de benen pijlpunten, de eerste kunstuitingen.

EDOUARD AIDANS,

SCHEPPER VAN TOENGA: EEN ECHTE NATUURLIEFHEBBER!

De glimlach
van de
tekenaar.

KUIFJE: De meeste tekenaars houden zich bezig met science fiction of met series die zich afspelen in de tijd waarin we nu leven, maar u heeft gekozen voor de prehistorie! Uw held is Toenga, een primitief wezen... En wat nog vreemder is, u heeft een enorm succes met deze strip! Wat is de verklaring daarvoor, denkt u?

AIDANS: Nou, ik zal proberen uw vragen zo duidelijk mogelijk te beantwoorden!... Waarom de prehistorie? Om twee redenen: ik ben een groot liefhebber van de natuur, van de flora, de fauna... Ik wil niet pedant lijken, maar ik houd van gebieden die nog niet vervuild zijn! Als je maandenlang met je held oog in oog aan de tekentafel staat, kun je het beste met iets bezig zijn dat je na aan het hart ligt... een omgeving waarin je je lekker voelt. En ik ben helemaal tot de bron teruggegaan... tot de prehistorie! U zult het met me eens zijn, dat er in die tijd beslist geen vervuiling was! Zo geniet ik — door tussenkomst van Toenga — van ongerepte natuur, een natuurlijk landschap zonder watertorens of fabrieksschoorstenen!

KUIFJE: Ja, zo bezien had u het niet beter kunnen uitkiezen... En de tweede reden, of is dat onbescheiden?...

AIDANS: Helemaal niet... de tweede reden heeft me trouwens nog in mijn opvatting versterkt. Het onderwerp van de prehistorie was nog « vrij »... in de tijd dat ik met Toenga begon was er niemand van de striptekenaars van het weekblad Kuifje die zich met de prehistorie bezig hield. En daar komt nog bij, dat ik geloof dat we de keizer moeten geven wat des keizers is. Daarom stel ik er prijs op om te zeggen dat mijn beslissing pas genomen werd na een lang gesprek met mijn goede vriend Reding, de getalenteerde « vader » van Jari en zoveel andere succesvolle figuren en verhalen. Ja, hij was het die ineens zei: « En wat dacht je van de prehistorie? »... en het was meteen raak!

KUIFJE: Het thema was dus bekend... maar kwam het eigenlijk ook niet erg goed uit, want het landschap in de prehistorie, de personen, de dieren, kunt u allemaal zelf bedenken... u hoeft u niet te verdiepen in wat er over bekend is... Is er trouwens iets over bekend? Een knots in zijn handen, veel haar op zijn schedel en daar heb je een holenmens!

AIDANS: Daar moet ik toch wel even om lachen, hoor! Zodra men bij « Kuifje » akkoord ging met mijn idee, ben ik op jacht gegaan naar documentatie over de prehistorie. En of die er is! En niet zo weinig ook! Ik heb dagenlang doorgebracht in het Museum voor Natuurlijke Historie in Brussel en in het Museum van de Mens in Parijs... Ik heb er ontelbare

boeken over gelezen! Talloze schetsen heb ik getekend! Lange gesprekken met paleontologen van naam heb ik gevoerd! En dan de grotten! Ik heb er talloze zelf bezocht! Ik heb me nog nooit voor een strip zo goed moeten voorbereiden als voor deze... wat ik trouwens iedereen kan aanbevelen die met dit vak wil beginnen! Want een goede basis is bij het maken van iedere strip onontbeerlijk! Bovendien ben je het wel verplicht tegenover je lezers!

KUIFJE: Natuurlijk... neemt u me die vraag niet kwalijk... ik wist dat allemaal wel, maar u moest het nu eenmaal zeggen voor dit interview... Daarom heb ik u een beetje «geprovoceerd»!
AIDANS: 't Is goed hoor!... Weet u dat door al die studie die ik aan de prehistorie besteed heb... en nog steeds besteed, want je weet nooit alles en er wordt steeds meer bekend... ik zelfs een paar platen over de prehistorie gemaakt heb voor een studieboek? Dus zeg maar niet dat die verhaaltjes van me niet serieus zijn!

KUIFJE: Ik kan me voorstellen dat u soms wel verplicht bent om een zekere vrijheid in uw tekeningen te nemen. Goede documentatie, akkoord... Maar toch weten we eigenlijk maar heel weinig van de prehistorie!
AIDANS: Aardig dat u niet zegt: liegen... Soms is er inderdaad een leemte... is ergens niets over bekend... Dan moet ik het gaan verzinzen... Maar dat komt maar heel zelden voor... Ik wil u vandaag wel een geheimje verklappen... over Aramh, je weet wel, de tiger met die hele lange slagvanden, die in de avonturen van Toenga voorkomt... zal ik het zeggen?... hoogstwaarschijnlijk bestond dat dier niet meer in de tijd dat Toenga speelt. Bovendien, want nu beken ik ook alles, had het dier maar een heel klein staartje. Om hem wat mooier en indrukwekkender te maken, heb ik hem een heel mooie lange staart gegeven!

KUIFJE: In welke tijd precies speelt het verhaal zich af?
AIDANS: In het begin van het Quartair... de opkomst van de homo sapiens.

KUIFJE: Hoe ontstaan de Toenga-verhalen? Uw collega's kunnen dikwijls terugvallen op gebeurtenissen uit de geschiedenis of iets dergelijks... maar dat is niet mogelijk bij de prehistorie...
AIDANS: De structuur van de avonturen van Toenga is eenvoudig. Het is natuurlijk allemaal verzonnen, maar het steunt op een basis: op felten die gecontroleerd of controleerbaar zijn. Ik bestudeer ook met behulp van boeken en artikelen primitieve stammen die nu nog op deze

ED AIDANS... HEEL BEKNOPT!

Naam: Edouard Aidans.
Burgerlijke stand: Gehuwd - twee kinderen.
Geboortedatum: 13 mei 1930.
Woonplaats: In de provincie Namen.
Liefelingskleur: Rood.
Liefste chanssoniers: Brel en Brassens.
Acteur: Pierre Richard.
Liefelingsdieren: Katten en ook honden.
Muziek: De goede!
Architectuur: Romaans en gotisch.
Liefelingsgerecht: Eet (graag) wat de pot schaft!
Cijfer: 13.
Teken van de dierenriem: Leeuw.
Sport: Wandelen en zwemmen.
Historische figuur: Gandhi.
En... stripfiguur: Hum... Toenga!
En wat nog meer? Heeft een snor sinds... z'n dienstplicht; fluit een deuntje in de badkamer; zwerft graag met z'n Duitse herder (een pracht van een hond) langs de Maas en door de bossen.

planeet leven. Vandaaruit stel ik me de sociale problemen voor die de stam van Toenga ook gekend moet hebben.

KUIFJE: En de psychologie van de personen? Is die ook niet erg simpel?
AIDANS: Ik geloof het niet. Deze mensen hadden HUN karakter al. Ze konden immers al denken, lachen ook... Dus als ik mijn verhaal opzet, speel ik met de karakters van alle mensen en met al hun tegenstellingen: goed en kwaad, tederheid en wreedheid, moed en lafheid... kortom, ongekende mogelijkheden! Ik raak er overigens steeds meer van overtuigd, dat er een logische ontwikkeling in de karakters van een strip moet zitten. Ja, ook de strip ontwikkelt zich... net als de film. Zelfs als een film uit 1920 beschouwd wordt als een meesterwerk, zou hij nu toch nooit zo gemaakt worden... en als tegenwoordig een regisseur een film zo zou maken, zou hij volkomen belachelijk zijn! Zelfs bij helden uit de prehistorie moet het karakter logisch zijn.

KUIFJE: Is Toenga niet eenvoudig Tarzan?
AIDANS: Komt het door hun kleren dat je dat denkt? Nee, Toenga leeft in de prehistorie en de toestanden waar hij mee te maken krijgt zijn dan ook uit die tijd. Kijk maar eens naar de verschillen: bij Tarzan zijn er «slechte» blanken met vuurwapens, dat wil zeggen, de vooruitgang ten dienste van het kwaad, tegen de kracht en de intelligentie van het pure. Bij Toenga zijn de wapens alleen van vuursteen en hout! Bovendien is Toenga steeds minder een held zonder vrees of blaam aan het worden, zoals Tarzan is. Ik geloof dat dat, althans voor mijn figuren, een verouderd begrip is. Dat kun je merken als je «Ver over de Bergen» leest. Waarom kan een held niet, als ieder menselijk wezen, zijn zwakheden en fouten hebben?

KUIFJE: Waar bent u op het ogenblik het meest mee bezig?
AIDANS: Ik heb al gezegd, dat de natuur en het milieu mij zeer ter harte gaan. En het is inderdaad zeer verontrustend als je ziet dat de natuur dagelijks door de mens vernield en vervuurd wordt. Allemaal om schameeloos meer geld te verdienen! Met de zwakke middelen die tot mijn beschikking staan, probeer ik te protesteren tegen die gruwelen, speciaal in mijn getekende verhalen zoals die van Marc Kleesters en Toenga! Misschien worden sommige lezers op die manier wakker geschud... Ik geloof werkelijk dat we met al die vernielzucht de verkeerde kant opgaan. Gelukkig is de jeugd zich dat bewust. En zij zullen de ouderen het respect voor het leven dat ons omringt moeten bijbrengen!

De «vader» van Toenga lacht graag!

KUIFJE: Heeft u een bijzondere manier van werken?

AIDANS: Was dat maar waar! Wat heerlijk om volkomen regelmatig te kunnen werken!... Maar mijn karakter leent zich niet zo goed voor werken volgens de klok, planning enzovoort. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat ik niet aan mijn verplichtingen voldoe! Maar ik moet af en toe eens uitblazen als ik aan het werk ben... Bijvoorbeeld even een praatje maken met mijn vrouw — die tussen haakjes mijn beste medewerkster is... ze kleurt erg goed in — of met een vriend... of een wandelingetje met mijn herders-

EN OOK NOG...

AIDANS EN HET WEEKBLAD KUIFJE

Debuut in 1954.

Sinds die heuglijke dag tekende hij vele verhalen van Toenga en ook andere historische en humoristische strips.

Andere stripfiguren:
reporter-fotograaf BOB BINN.
PAT en TOM in «Het groene dossier».

BRIK BRAK.
DE PANTERS.

MARC KLEESTER, de jager zonder wapens, die houdt van de dieren en de natuur.

Ed. Aidans tekende ook heel wat historische stripverhalen (compleet in vier pagina's), hij maakte illustraties bij korte verhalen en tekende reclame.

Edouard Aidans voor een uitstalling van zijn scheppingen.

ik houd ook erg veel van monumenten uit het verleden, kathedralen... en natuurlijk prehistorische grotten met schilderingen, speciaal die in de Dordogne: Lascaux, Les Eyzies.

KUIFJE: Nog een leuke anecdote tot besluit?

AIDANS: In twee avonturen van Toenga liet ik monsters van vóór het diluvium optreden, dinosaurussen en zo, waarvan ik drommels goed wist dat ze niet in dezelfde tijd hebben geleefd als mijn personen. Toenga had een eiland ontdekt, waar die monsters leefden. Toen de eerste aflevering van dat verhaal verschenen was, kreeg ik een erg boze brief van een professor uit Parijs... Hij nam het me heel kwalijk dat ik de jonge lezers zulke historische onjuistheden voorschotelde... Maar misschien heeft hij gewoon wat te vlug gereageerd, want aan het eind van het verhaal heb ik verklaard hoe het kon, dat die dieren daar nog op dat eiland leefden. Bovendien liet ik die monsters door een natuurverschijnsel verdwijnen. De professor nam het allemaal heel sportief op en schreef direct een brief om me te vertellen dat alles in orde was en dat hij misschien iets te vlug in de pen geklommen was! In al

mijn verhalen probeer ik geen sprookjes te vertellen. Ik wil graag eerst allerlei inlichtingen inwinnen...

(Opgetekend door Yves Duval)

Mini woordenboek van Toenga:

Toenga: stripheld, geschapen door Edouard Aidans. Deze mens uit de prehistorie is lid van de stam der Ghmoers (levent in Europa).

Ohama: metgezel van Toenga.

Noen: de trouwe vriend van Toenga. Ongelukkig genoeg hinkt hij.

Kaoem: broer van Toenga.

Aramh: slagtang-tijger.

hond... Weet je, het werk is een deel van je leven, maar het mag je nooit regeren!

KUIFJE: Hoe brengt u uw vakantie door?

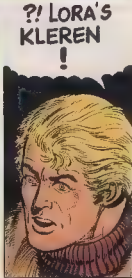
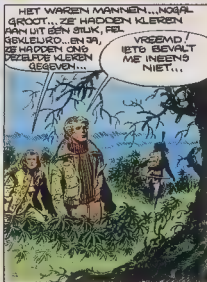
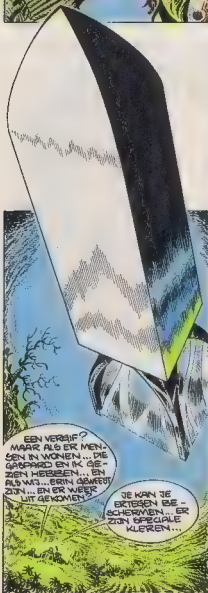
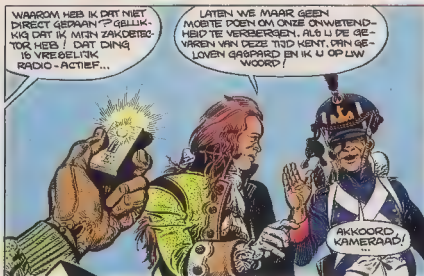
AIDANS: Ik ontdek nieuwe horizons... het liefst over ongebaande paden... Ik heb heel lang met de caravan gereisd. Misschien vervel ik in herhalingen, maar ik heb nu eenmaal behoefte aan de natuur. Maar daarom sluit ik me nog niet af voor wat de mens gepresteerd heeft...

LUC ORIENT

Luc Orient en zijn vreemde gezellen zijn op zoek naar Lora — die spoorloos verdwenen is — als zij op eens een reusachtig ruimteschip ontwaren...

E. PAAPE GREG

De kristalpoort

ZE HEBBEN HAAR LITGE-
KLEED!... DUS, GEDOOD OF
ONTVOERD... NET ALS DE
ANDEREN... VOOR HUN

WE ZULLEN HAAR
REDDEN, KAMERAD!
IK ZWEER WET!

WE MOETEN
PROBEREN OM IN
HET FORT TE KOMEN...

DAT IS HEEL EEN-
VOUDIG... IK BEN
BENIN OVERTUIGD
DAT WE IN DE
GATEN GEHOUDEN
WORDEN VANUIT
DAT DING... HOU-
DEN JULLIE DE
GEDENK...

... DAT RISICO MOET
IK ALLEEN NEMEN!
ALLES OF
NIETS!

WE ZOUDEN EL-
GENLIJK MET HEM
MEE MOETEN GAAH!
MISSCHIEN HEBBEN
DIE ROMERS WEL EEN
HEEL GROOT VERBOR-
GEN KANON...

ONZE METGEZEL
LIT DE TOEKOMST
KAN ER BETER
OVER OORDELEN
DAN WIJ... WE KUN-
NEN HEM BETER
HELPERN DOOR TE
DOEN WAT HIJ ZEGT...

AHOI!
DAARBINNEN!
HOREN JULLIE ME?
BEGRIJPEN JULLIE
MIJN TAAL! IK WIL
MET JULLIE PRATEN
OVER WAT JULLIE VAN
PLAN ZIJN! LAAT
ME ZIEN HOE IK
BINNEN MOET
KOMEN!

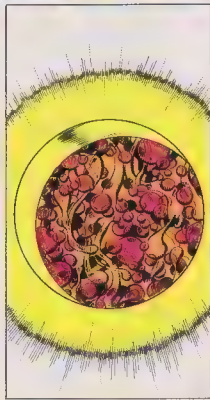
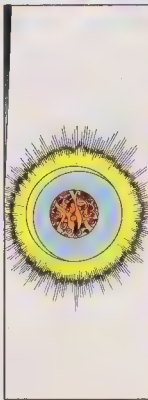
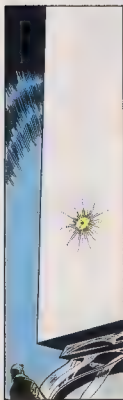
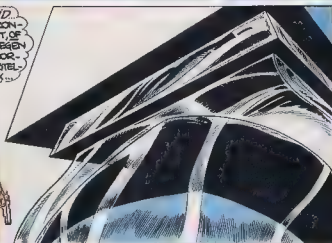
BANG
BANG
BANG

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
24 UUR VOOR DE PLENEET AARDE
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

HET UUR VAN DE WAARHEID... OF ZE SCHAKELEN ME ZONDER ENIGE VORM VAN PROCES UIT, OF ER GAAT ZO PACHELIJK IETS BEWEGEN IN DAT IJZIGE MONUMENT... VOOR AL NIET VEGLOPEN NU... "ZIJ" STELLEN ME OP DE PROEF, DAT NICEL IK...

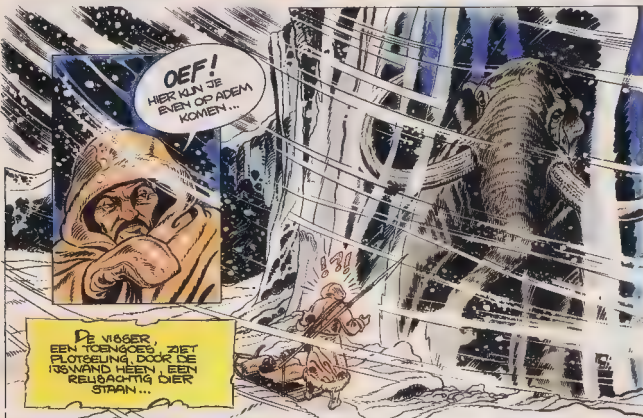

ONTMOETING MET DE MAMMOETS

IN HET NOORDEN VAN SIBERIE NOG BOVEN DE POOL-RIJKTEL OP EEN VAN DE LIKHOV-ELANDEN, AAN HET EINDE VAN DE XVIIIe EEUW.

VANDAAG KUNNEN WE NIET LUTVAREN, DE ZEE IS TE RUW. WE KUNNEN BIETER ACHTER DIE IJSWAND BESCHUTTING ZOEKEN.

OEF!
HIER KUN JE
EVEN OP ADEM
KOMEN...

DE VISSER,
EEN TOEGOOES, ZIET
PLOTSELING, DOOR DE
IJSWAND HEEN, EEN
REISGACHTIG DIER
STRAAN...

DE VOLGENDE DAG IS HIJ WEEER
IN ZIJN DORP EN VERTELT ZIJN
ONTDEKKING...

NET OF HET
DIER ME
AANKEEK!

LUIT DE STAD ZIJN
AL GELEERDEN GE-
KOMEN OM ZIJLKE
DIEREN LUT HET IJS
TE HAKKEN. ZE HEB-
BEN GODS TOORN
OVER ZICH GE-
HAALD!

DE SLAGTANDEN ZIJN VAN
MOOR, HET BRENGT GELD OP
EN SOMMIGE MENSEN DO-
DEN OOK VOOR EEN
HANDVOL GELD!

HOE OOK,
WE ZIJLLEN
MOETEN WACHTEN
TOT HET IJS
SMELT.

DE JAREN GAAN VOOREBIJ. ROND 1800 KOMT DE RUSSISCHE NATUURKUNDIGE ADRAMIS NAAR JAKOETSK, EN HOORT PRATEN OVER DE ONTDEKING VAN DE VISSER...

HET DIER ZIT DUS NOG ALTIJD IN HET IJS GEVANGEN? ZOU DE VISSER ME ERHEEN KUNNEN BRENGEN?

Tien dagen later...

FANTASTISCH! HAAST TE MOOI OM WAAR TE ZIJN! EEN MAMMOET VOLLEDIG INTACT IN HET IJS. ALS IK DIE NAAR GINT-PETERSBURG ZOU KUNNEN VOEREN...

DE TIJD VERSTRIJKT, MAAR DE "SCHATTENJAGERS" ZIJN OP HET OPOOR VAN DE BLIJT GEKOMEN EN TUSSEN 1892 EN 1894 WERDEN LIT DE KLEINE LIAKHOW-EILANDEN NIET MINDER DAN 2.500 SLAGTINDEN VAN MAMMOETS WEGGEESLEPT!

IN DE WINTER VAN 1900 IN GRENEKOLYMSK (SIBERIË)...

JA, DIE HEB IK VAN EEN VAN DIE BEHAARDE DEMONEN DIE IN HET IJS ZITTEN... JA, NABIJ BEERESOWKA!

HET DIER WAS DUS NOG GAAF EN INTACT!

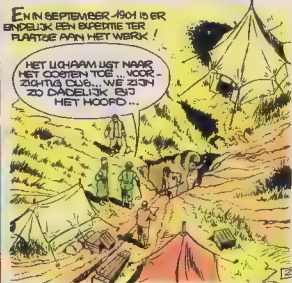
JANOWSKI, EEN KOZAK, BEGREEP DIRECT HET BELANG VAN DE ONTDEKING EN TELEGRAFEERDE NAAR PETROGRAD...

ZE STUUREN HEEL ZEKER GELEERDEN VAN DE KEIZERLIJKE ACADEMIE...

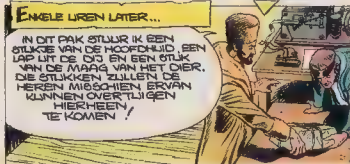
EN IN SEPTEMBER 1901 IS ER EINDLIJK EEN BEPLOTTE TER PLATSE AAN HET WERK!

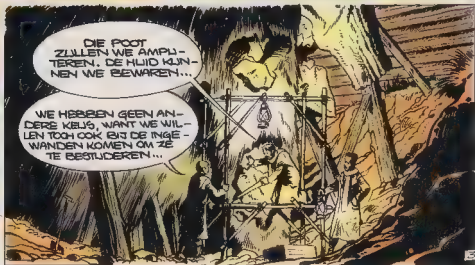
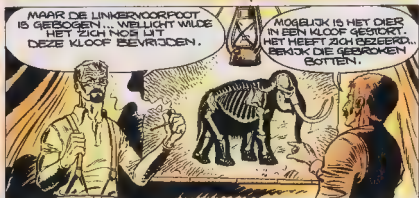
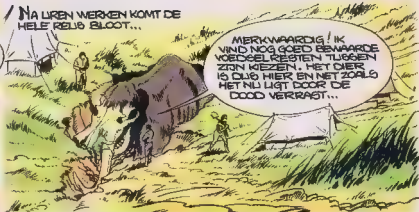
HET LICHAAM LIGT NAAR HET COESTEN TOE... VOOR-ZICHTIG DUS... WE ZIJN ZO DADELIJK BIJ HET HOOFD...

Enkele uren later...

IN DIT PAK STUUR IK EEN STUKJE VAN DE HOOFDHUID, EEN LAP LIT DE OIJ EN EEN STUK VAN DE MAAK VAN HET DIER. DIE STUKKEN ZULLEN DE HEREN MISSCHIEEN ERVAN KUNNEN OVERTUIGEN HIERHEEN TE KOMEN!

ER WORDT EEN HEEL
NATUURKEURIGE STUDIE
GEMAAKT VAN 'DE GEZONDHEID
UIT DE OERTIJD'.

HET RECHTER-
OOGLIJD MET LANGE
WIMPERS IS HELE-
MAAL GRAAF...

IK HEB EEN STUK
VLEES UIT DE SCHOUDE
GEKNIPTEN, HET ZIET
ER VERS EN LEKKER UIT.
LUST JE EEN HAPJE DAT
ZEKER 500.000 JAAR
OUD IS?

ZE LUSTEN
HET! HET VLEES IS
TROLWENS LUTSTEKEN
BEWAARD!

NU EVEN DE
LINKERSCHOUDE
VERLEGGEN, MAAR
ZONDER DE PEZEN
OF SPIETEN
TE RAKEN...

NEE!
GEEF HET DE
HONDEN
MAAR.

EINDE OKTOBER MOETEN DE GELEERDEN WEG.

ZIEZO, ALLES IS ZORGVULDIG
INGEPAKT, GENUMMERD EN
VAN ETIKETJES VOOR-
ZIEN...

IN DIE PROEFGLA-
ZEN ZITTEN STUK-
KEN BEVROREN
BLOED...

OOK DE POTEN VAN DE MAMMOET WORDEN
MEEGENOMEN, ZE ZITTEN ZORGVULDIG VER-
PAKT IN HOOI EN DIERENHUIDEN.

DE WEG NAAR IRKOETSK WAS LANG. DAAR
WERDEN AL DE ZAKKEN EN KISTEN OP DE
TREIN GELADEN, DE TRANS-SIBERI-
SCHE DE NAAR PETROGRAD (1)
REED...

(1) WERD EERST SINT-PETERBURG GENOEMD,
NA 1914 PETROGRAD, NU LENINGRAD.

IN 1911 ONTDEKTE EEN
RUSSISCHE EXPEDITIE IN DE
ZELFDE OMGEVING EN EVEN-
EENS VOLLEDIG IN HET
IJS. WEER EEN MAMMOET,
HELEMAAL VOLLEDIG
EN GRAAF.

OOK DEZE MAMMOET
WERD "LITEENGHAARD"
MAAR MET HET IJS ER
NOG ROND, ZO WERDEN
DE STUKKEN IN KISTEN
VERPAKT EN VERSTUURD
MET DERTIG GLEDEN
EN 125 HONDEN!

EN SINDS ZIJN ER NOG MEER
MAMMOETS IN HET IJS ONTDEKT. ZE
WERDEN BUKBAAR PLUTSKLAAR DOOR DE GEWELDIGE
KOUDE EN HET IJS VERGROET, DOOR HET WERK VAN DE GELEERDEN
WEEET MEN NU HEEL PRECIES HOE ZO'N REUSACHTIGE MAMMOET
BRIJT ZAG.

EINDE

MICHEL VAILLANT

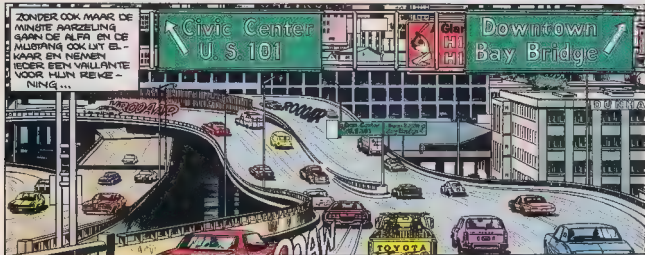

J. GRATON

VOOR DE WAGEN VAN DE HIGHWAY PATROL HALEN
DE MUSTANG EN DE ALFA ONGEMERKT DE
2 VAILLANTES IN... MAAR VLAK VOOR
SAN FRANCISCO...

ZONDER OOK MAAR DE
MINSTE AARZELING
GAAN DE ALFA EN DE
MUSTANG OOK UIT EL-
KAAR EN NEMEN
IEDER EEN VAILLANTE
VOOR HUN REKE-
NING...

AAN HET STUUR VAN DE ALFA ZET STEVE ALLES OP ALLES (HIJ
KENT SAN FRANCISCO OOK GOED EN HIJ IS EEN BETERE RIJDER
DAN DE VLUCHTELING, EN HOEWEL HIJ MINDER RIGID NEEMT, WINT
HIJ METER NA METER TERREIN...

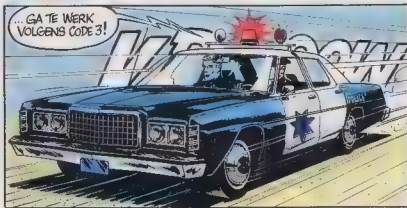
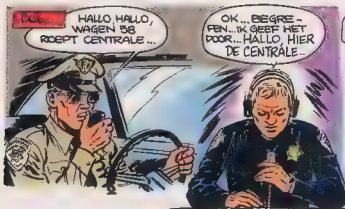
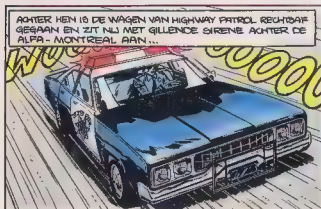

AAN HET STUUR VAN DE MUSTANG ZET DRYNTOR
OOK ALLES OP ALLES... HIJ ZIT 100 METER
ACHTER DE ANDERE VAILLANTE...

De dieven van de twee « Vaillantes » rijden in razende vaart in de richting van San Francisco. Ze worden nagezet door Steve, Michel, Johnson en Payntor die aan boord zijn gesprongen van resp. een Alfa-Montreal en een Mustang...

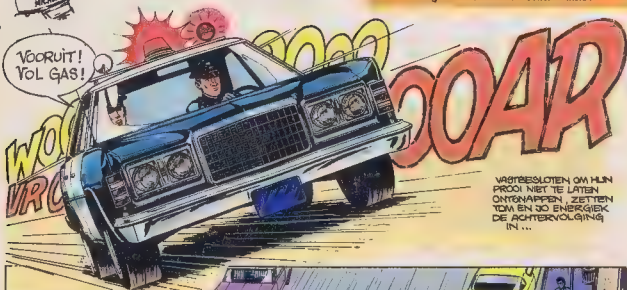
San Francisco Circus

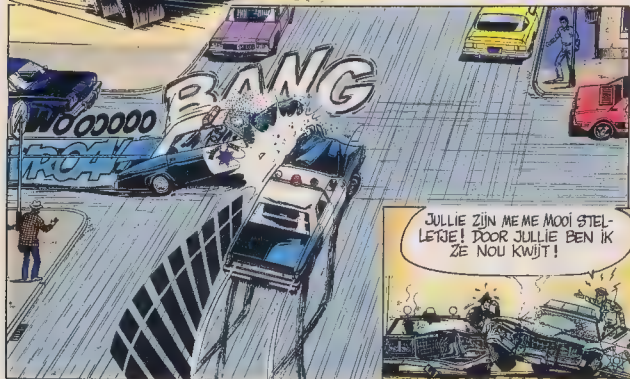

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
HET GEHEIM VAN STEVE WARSON
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

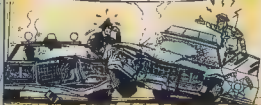
VOORUIT!
VOL GAS!

VASTBESLOTEN OM HUN
PROOI NIET TE LATEN
ONTENAPPEN, ZETTEN
TOM EN JO ENERGIEK
DE ACHTERVOLGING
IN...

JULLIE ZIJN ME ME MOOI STEL-
LETJE! DOOR JULLIE BEN IK
ZE NOU KWIJT!

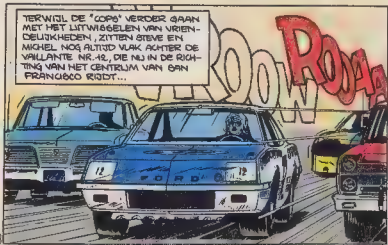
MAN, WAT RAASKAL JE NOU! JIJ
MOET OP DE GROTE WEG
PATROUILLEREN, NIET IN DE
STAD!

MISSCHIEEN WEL,
MAAR IK ZIT AL SINDE
LAQUINA SECA ACHTER ZE
AAN EN IK HAD ZE BIJNA
TE PAKKEN! *

LEUGENAAR!

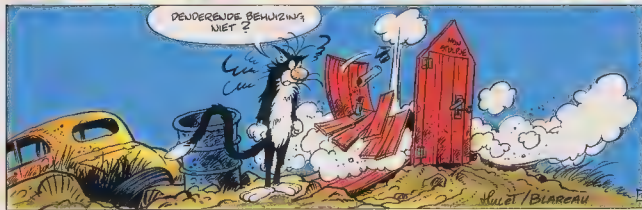
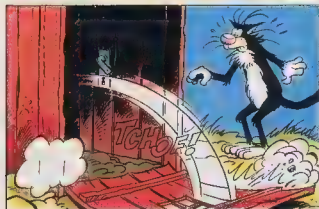
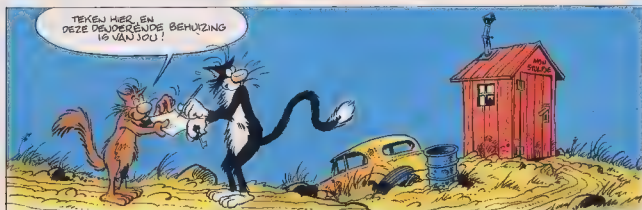
TERWIJL DE "GOPS" VERDER GAAN
MET HET LITWISSELEN VAN VRIEN-
DELIGHEDEN, ZITTEN STEVE EN
MICHEL... NOS ALTIJD VLAK ACHTER DE
VALLANTE NERAS, DIE NU IN DE RICH-
TING VAN HET CENTRUM VAN SAN
FRANCISCO RIJDT...

Katterina

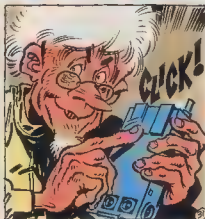
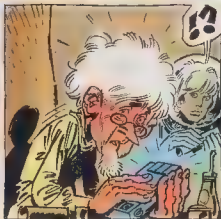
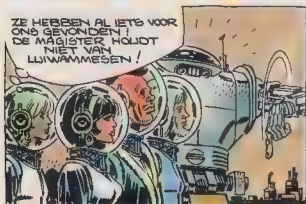
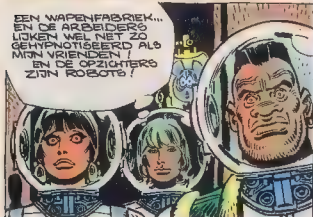
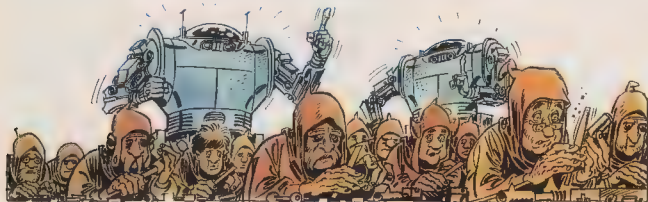
HULET
BLAREAU

DANI FUTURO

C. GIMENEZ
V. MORA

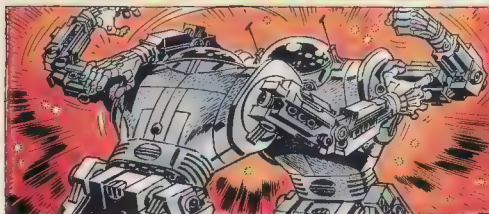
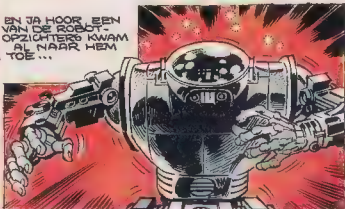

Door de tussenkomst van Parv slaagde de Grote Ruimtetovenaar er niet in Dani te hypnotiseren. Deze laatste doet echter alsof hij helemaal bedwelmd is. Zo ontdekt hij de boosaardige plannen van de Grote Tovenaar...

DE RUIMTE-TOVENAAR

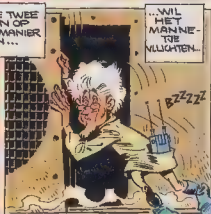
EN JA HOOR EEN VAN DE ROBOT-OPZICHTERS KWAM AL NAAR HEM TOE ...

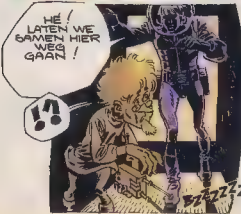
MAAR VOOR HIJ BIJ HET MANNETJE AANGEKOMEN WAS...NIEL EEN ANDERE HEM AAN ...

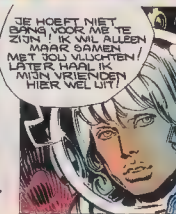
EN TERWIJL DE TWEE STALEN REUZEN OP EEN VRESELIJKE MANIER TE KEER GAAN ...

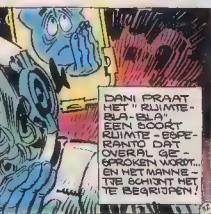
...WIL HET MANNETJE VLUCHTEN.

HIE LATEN WE SAMEN HIER WEG GAAN!

JE HOEFT NIET BANG VOOR ME TE ZIJN! IK WIL ALLEEN MAAR SAMEN MET JOU VLUCHTEN! LATER HAAL IK MIJN VRIENDEN HIER WEL UIT!

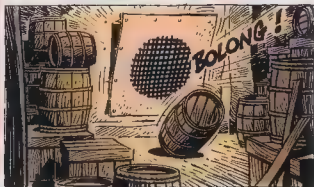
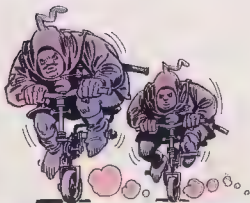

DANI PRAAT HET "RUIMTE-SLA-SLA" SEEN SOORT RUIMTE-ESPÉRANTO DAT OVERAL GE-SPROKEN WORDT... EN HET MANNETJE SCHIJNT HET TE BEGRIJPEN!

INTUSSSEN,
BIJ DE
MAGISTER...

MAAR...
WAT HEEFT DAT
TE BETEKENEN?
WAAROM VECHE-
TEN DE OPZICHTERS MET
ELKAAR? DAT KAN
NIET! ZE ZIJN NIET
GEPROGRAMMEERD
OM MET ELKAAR TE
VECHTEN! GA EENS KN-
KEN!...

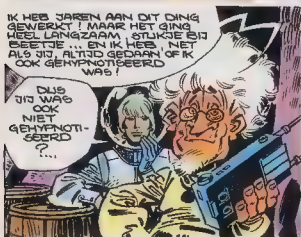

WE ZIJN
IN EEN GOORT
BERGPLAATS
UIT-
GEKOMEN!

HIERMEE KAN
IK DE OPZICHTERS
TEGEN ELKAAR OPZETTEN...
EN OOK VOORKOMEN DAT
WE DIE / MUZZIKEN / NOREN
EN DAT ZE ONS
IN DE GATEN KRIJGEN!

NU
ALLEEN NOG
MAAR BIJ DE
STEIGERS
ZIEN TE KOMEN
EN EEN
ABSTRONEF
NEMEN
!

IK HEB JAREN AAN DIT DING
GEWERKT! MAAR HET GING
HEEL LANGZAAM, STUKJE BIJ
BEETJE... EN IK HEB NIET
ALS JIJ, ALTIJD GEDRAGEN OF IK
OOK GEHYMPNOTISEERD
WAS!

DUS
JIJ WAS
OOK
NIET
GEHYMPNOTI-
SEERD
?...

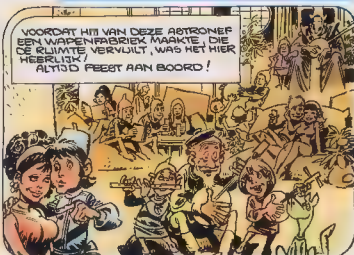
ZEE -- IK HAD
BEEN ONGELUK GEM-
HAD... EN GELUK KAN
NIETS MEER ZIEN!
DAARBOVEN
HEB IK KLUIZEN
ONTGAPPELT
!

VERTEL
ME EENS
WIE DE MAGISTER
IS, WIL JE?
EN
WAAR KOM JE
VANDAAN
?

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!
DE PLANEET DER VERSCHRIKKING
Ligt nu voor in alle boekenwinkels!

HET IS HEEL DROEVIG VOOR MIJ, OM AAN HET VERLEDEN TE DENKEN... ALLES IS ZO VERANDERD! DE MAGISTER KOMT VAN TAANIT, EEN PLANEET DIE OM RIGEL DRAAIT... WIJ, DE TZING'S KOMEN VAN ALPHA CENTAURI ZEVEN... DE MAGISTER WAS ONZE BESTE VRIEND, EEN VRIENDELIJKE, GOEDE MAN... ONGELOOF- LIJK, HÉ?

VOORDAT HIJ VAN DEZE ASTRONEF EEN WAPENFABRIEK MAAKTE, DIE DE RUIMTE VERVULT, WAS HET HIER HEERLIJK! ALTIJD FEEST AAN BOORD!

WE DOORKRUISTEN ALLE LIT- HOEKEN VAN DE RUIMTE. DE MAGISTER, DIE EEN "LICHT- BEELDHOEWER" IS, MAAKTE MET ONZE HULP FANTASTISCHE VORMEN, DIE IEDEREEN PRACHTIG VOND!

EN DAT NIET ALLEEN... ER WAS ALTIJD VOEDSEL, MEDI- CINIEN EN ANDERE DINGEN AAN BOORD VOOR IEDEREEN DIE HET MAAR NODIG HAD!

MAAR HOE KAN DAT DAN? HOE KOMT HET DAT DE MAGISTER, ZO VERANDERD IS?

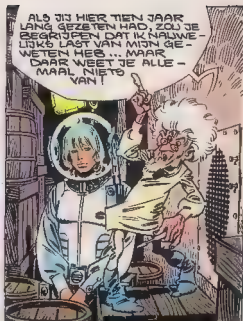
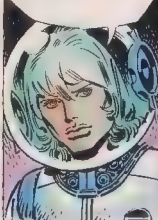
IK WEET HET NIET! VAN DE ENE DAG OP DE ANDERE IS HIJ VERANDERD! WE WERDEN GE- HYPNOTISEERD... DE MAGISTER IS "HET KWAAD" GEWORDEN. HIJ DIE ALTIJD DE GODHEID ZELVE WAS! DE REST WEET JE...

MAAR WE VERLIEZEN
KOSTBARE TIJD ... HELP
ME EVEN, VRIEND!
WE MOETEN
DOORGAAN!

IK
MOET JE
IETS
VERTELLEN

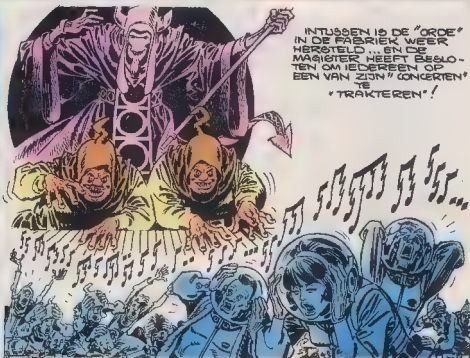
IK GA HIER NIET
WEG ZONDER MIJN
VRIENDEN!
ALS JIJ JE KAMERA-
DEN IN DE STEEK
WILT LATEN, MOET
JE HET ZELF
WETEN!

ALS JIJ HIER TIEN JAAR
LANG GEZETEN HAD, ZOU JE
BEGRIJPEN DAT IK NALWE-
LIJKS LAST VAN MIJN GE-
WETEN HEB ... MAAR
DAAR WEEET JE ALLE-
MAAL NIETS
VAN!

IK WEET
ALLEEN WAT
IK JE GEZEID
HEB ... GA MAAR,
ALS JE WILT
MAAR VOORDAT
JE WEGGAAT,
MOET JE ME VER-
TELLEN HOE IK BIJ
DE MAGISTER
KAN KOMEN

INTUSSEN IS DE "ORDE"
IN DE FABRIEK WEER
HERSTELD ... EN DE
MAGISTER HEEFT BESLO-
TEN OM IEDEREEN OP
EEN VAN ZIJN "CONCERTEN"
TE
"TRAKTEREN"!

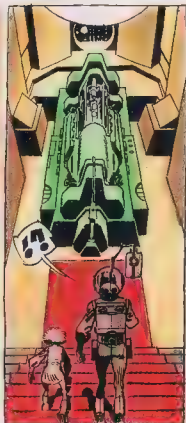

WAT WEET JE
GOED HOE HET
LUCHTVERVERSINGS-
SYSTEEM
WERKT, ZOENG!

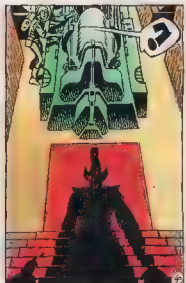
OEF!

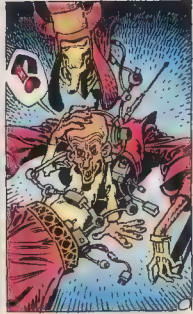
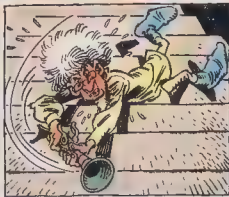
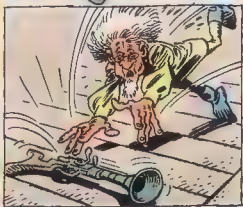
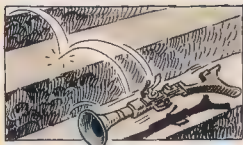
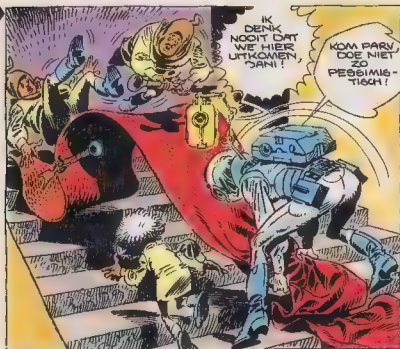

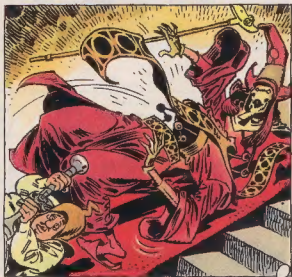
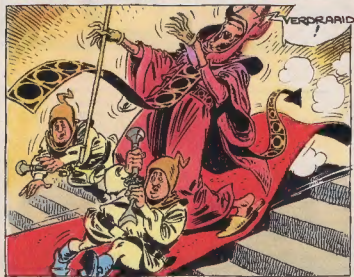
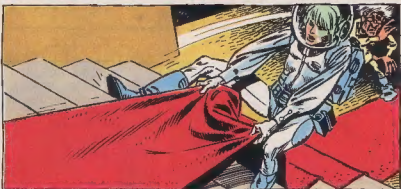
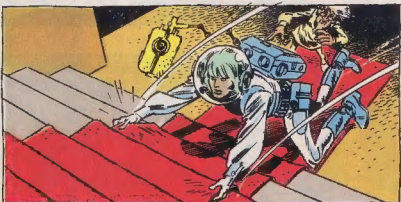
IK HEB ER TIEN JAAR OVER
GEDAAN OM HET TE LEREN
KENNEN, OM ER EENS GE-
BRUIK VAN TE MAKEN BIJ
EEN ONTENAFTING, EN DAN
KOM JIJ EN JE OVERTUIGT
ME ERVAN OM NIET WEG
TE GAAN!

WE HEBBEN HEM TE PAKKEN, DANI! WE KUNNEN HEM DODEN! WE HEBBEN ALLEEN MAAR DE ZUURSTOFVOER AF TE SLUITEN! WE HOEVEN AL...

ROODOOG

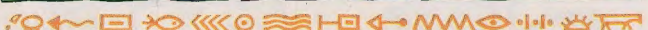
GORDON BESS

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!

ROODOOG

Ligt nu voor in
alle boekenwinkels!

© Gordon Bess

ONS VOLGEND NUMMER IS EEN: SUPER-NUMMER!

Als vedette JONATHAN, getekend door Cosey, in:
DE BERG ZAL VOOR JE ZINGEN!

Een grappig compleet verhaal LOMBARDI, de grote uitvinder en... knutselaar.

En al je favoriete helden: RIK RINGERS, ROZE BOTTTEL, MICHEL VAILLANT en natuurlijk KUIFJE!

Het wordt een heel mooi en spannend nummer.

Bestel het alvast NU!

